

Medhî Derviş Hasan

**MELİKZÂDE ŞEHİRİYÂR VE ERDEVÂN
ŞÂH HİKÂYESİNİN METİNDİLBİLİM
ÇÖZÜMLEMESİ**

İnceleme-Metin-Dizin

Dr. Hayrettin YİĞİT

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-399-310-8	Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN
Kitap Adı Melikzâde Şehriyâr ve Erdevân Şâh Hikâyesinin Metindilbilim Çözümlemesi	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Yazar Hayrettin YİĞİT ORCID iD: 0000-0002-0030-0930	Yayıncı Sertifika No 47518
Editör Kadir Can DİLBER ORCID iD: 0000-0003-0975-176X	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
	Bisac Code HIS000000
	DOI 10.37609/akya.2741

Kütüphane Kimlik Kartı

Yiğit, Hayrettin.

Melikzâde Şehriyâr ve Erdevân Şâh Hikâyesinin Metindilbilim
Çözümlemesi / Hayrettin Yiğit, editör: Kadir Can Dilber.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.

538 s. : şekil. ; 160x235 mm.

Kaynakça ve Dizin var.

ISBN 9786253993108

1. Tarih.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖN SÖZ

Metin, belirli bir iletişim bağlamında bir ya da birden çok kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak üretilen bir dil dizgesinin bütünüdür. Sadece ses, kelime ve tümcelerin oluşturduğu üst düzey bir dizge olmakla birlikte, ifade eden kişinin içinde bulunduğu duygu ve düşünce dünyasını da yansıtan bağlama dönük anlamlı büyük dilsel tasarımlardır. Sosyal hayat içerisinde sözlü/yazılı, nazım/nesir, diyalog ya da monolog olarak gerçekleştirilen bu tasarımlar, derin yapıda anlatılmak istenen soyut kavramları yüzey yapıda görülen biçimsel ifadelerle açıklayan tutarlı yapılardır.

Metinlerin metin olma özelliğine sahip oluşuna dair ölçütler metindilbilim dalı içerisinde ortaya çıkarılmaktadır. Dilbilim alanı içerisinde yer alan metindilbilim, metinlerin yapılarını, türlerini, bildirişimsel işlevlerini, metinsellik koşullarını incelemekte ve bunu uygulamalı örneklerle göstermektedir. Metindilbilim, bir dilin sestene anlama kadar ve kök sözlerden söz dizimine kadar herhangi bir düzlemindeki değişiklikleri izlemektedir, anlamın ortaya çıkarılmasında tümce ötesi dil çalışmalarından yola çıkarak metinsel ilişkileri bütüncül bir bakış açısıyla ele almaktadır. Metindilbilim konuları, metinlerin anlaşılıp yorumlanmasında dil ve edebiyat öğretiminin her alanında uygulanmaktadır.

Bu çalışmada Divan Edebiyatı Dönemi'nde yazılmış olan bir metnin çağdaş dil bilimin kurallarına göre metinsellik durumunu ortaya çıkarmak ve metnin anlaşılabilirlik durumunu tespit etmek amaçlanmıştır. 16. yüzyılın sonu ile 17. yüzyılın başlarında Medhî Derviş Hasan tarafından yazılmış olan Melikzâde Şehriyâr ve Erdevân (Rıdvân) Şâh hikâyesinin Mısır nüshası metindilbilimin ölçütlerine uygun olarak incelenmiştir.

Metin, Mısır Millî Kütüphanesinde 9ez-Zekiyye Mahtütât Türkiye ve Farsiye bölümünde kayıtlıdır ve 10229 numaralı film kopyası olarak elde edilmiştir. Eserin varak sayısı 111; sayfa sayısı 197; satır sayısı 17; yazı türü, nesihtir. Metnin, Mısır nüshası hâricinde Konya Kütüphanesinde ve Hacı Selim Ağa Kütüphanesinde bulunan iki nüshası daha bulunmaktadır. Daha önce Muş İl Halk Kütüphanesinde yer alan Konya nüshası üzerine 1998 yılında Adnan İnce tarafından bir çalışma yapılmıştır.

Eser; İçindekiler, Ön söz, İnceleme, Metin, Sonuç, Kaynakça, Gramatikal Dizin, Özel İsimler Dizini bölümlerinden oluşmaktadır.

İnceleme kısmının giriş bölümünde metin ve metindilbilimin özellikleri hakkında bilgi verildikten sonra metin, dış ve iç yapı özelliklerine göre sınıflandırılıp değerlendirilmiştir. Dış yapı özelliklerinde eserin yazarı, yazılma sebebi, dönemi, konusu ve üslubu hakkında bilgiler verilmiştir. İç yapı özelliklerinde ise metnin bağdaşıklık, tutarlılık, bilgisellik, durumsallık, amaçlılık, kabul edilebilirlik ve metinlerarasılık özellikleri ortaya çıkarılmıştır. Her alt başlığın içeriği açıklandıktan sonra metinden örneklendirilmiştir.

Metnin transkripsiyonunda Times Turkish Transcription yazı fondu kullanılmıştır. Ayrıca oluşturulan bu transkripsiyonlu metin içinde okuyucunun takibini kolaylaştırmak amacıyla varak ve satır numaraları da parantez içinde gösterilmiştir. Varak numaraları ilgili varanın üstünde, satır numaraları ise ilgili satırın başında yer almaktadır. Metnin okunamayan yerleri ise üç noktayla gösterilmiştir.

“Dizin” kısmının hazırlanmasında TürkSözDiz dizinleme yazılımı kullanılmıştır. Bu kısım metnin söz varlığını ihtiva eden “Gramatikal Dizin” ve “Özel Adlar Dizini” bölümlerinden oluşmaktadır. Dizinde yer alan kelimelerde Türk dili kökenli sözlerin kökeninin belirtilmesine ihtiyaç duyulmamış; Arapça, Farsça gibi alıntı kelimelerin kökeni ise belirtilmiştir. Gramatikal dizin bölümünde madde başı olarak yer alan sözcüklerin anlamları da bağlamsal olarak verilmiştir.

Çalışmanın “Sonuç” kısmında yapılan inceleme neticesinde elde edilen bulgular topluca değerlendirilerek ifade edilmiştir. “Kaynakça” kısmında ise süreç boyunca doğrudan ya da dolaylı olarak yararlanılan kaynaklar verilmiştir.

Çalışmamda her zaman benim yanımda olan eşime ve çocuklarıma, çalışmayı şekil ve imla yönüyle inceleyen arkadaşım Göksal Metin’e ve çeşitli vesilelerle yardımlarını gördüğüm bütün değerli hocalarıma, arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Ankara- 2023 Hayrettin YİĞİT

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ¹

ا (ٲ)	a, ā	ص	ş
ا (ٲ)	a, e, ı, i, u, ü	ض	ž, đ
ب	b, p	ط	ţ
پ	p	ظ	z
ت	t	ع	‘
ث	ṯ	غ	ğ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	ķ
ح	ḥ	ك	k, g, (ñ)
خ	ḫ	كٲ	ñ
د	d	ل	l
ذ	z, d	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ş	ى	y, ı, i, ĩ
		ء	’

¹ Bu alfabe <https://www.isa-sari.com/osmanli-turkcesi-osmanlica-transkripsiyon-alfabesi/> adresinden alınmıştır.

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar ve	Simgeler Açıklamalar
Ar.	Arapça
bk.	Bakınız
çev.	Çeviren
EAT	Eski Anadolu Türkçesi
Far.	Farsça
Hız.	Hazreti
Moğ.	Moğolca
s.	Sayfa
T.	Türkçe
TDK	Türk Dil Kurumu
TS	Türkçe Sözlük
vb.	Ve benzeri
Yun.	Yunanca
yy.	Yüzyıl
>	Bu şekle gider
-	Fiil tabanı veya fiil tabanına gelen eki gösterir
+	İsim tabanına gelen eki gösterir.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
--------------------	----------

BÖLÜM 1

METİN VE METİNDİLBİLİMİN KAPSAMI	3
---	----------

1. 1. Melikzâde Şehriyâr ve Erdevân Şâh Hikâyesi ve Metindilbilim Özellikleri.....	5
1.1.1. Melikzâde Şehriyâr ve Erdevân Şâh Hikâyesinin Dış Metin Özellikleri	5
1.1.1.1 Metnin Adı ve Kapsamı.....	5
1.1.1.2. Eserin Yazıldığı Yer, Dönem ve Yazılma Sebebi.....	6
1.1.1.3. Eserin yazarı	6
1.1.1.4. Eserin Konusu ve Üslup Özellikleri.....	7
1.1.2. Melikzâde Şehriyâr ve Erdevân Şâh Hikâyesinin İç Metin Özellikleri.....	8
1.1.2.1. Bağdaşıklık.....	8
1.1.2.1.1. Gönderimsel Bağdaşıklık.....	10
1.1.2.1.1.1. Öncül/Bağımsız Gönderim Ögeleri	11
1.1.2.1.1.1.1. Artgönderim Ögeleri.....	11
1.1.2.1.1.1.1.1. Şahıs Zamirleri ile Yapılan Artgönderimler	11
1.1.2.1.1.1.1.2. İşaret Zamirleri ile Yapılan Artgönderimler	13
1.1.2.1.1.1.1.3. Dönüşlülük Zamiri ile Yapılan Artgönderimler	13
1.1.2.1.1.1.1.4. İşaret Sıfatları ile Yapılan Artgönderimler	14
1.1.2.1.1.1.1.5. Sözcük Gruplarıyla Yapılan Artgönderimler	16
1.1.2.1.1.1.2. Öngönderim Ögeleri.....	17
1.1.2.1.1.1.2.1. Zamirlerle Yapılan Öngönderimler	17
1.1.2.1.1.1.2.2. İşaret Sıfatıyla Yapılan Öngönderimler	18
1.1.2.1.1.1.2.3. Söz Gruplarıyla Gerçekleştirilen Öngönderimler	19
1.1.2.1.1.1.2.4. Soru-Yanıt Tümceleri ve Kalıp İfadelerle Gerçekleştirilen Öngönderimler	20
1.1.2.1.1.1.2.5. Kim/ki Bağlacı ile Gerçekleştirilen Öngönderimler	21
1.1.2.1.1.2. Ardıl/Bağımlı Gönderim Ögeleri.....	21
1.1.2.1.1.2.1. İyelik Ekleri ile Yapılan Gönderimler	21
1.1.2.1.1.2.2. Belirtme Durum Eki ile Yapılan Gönderimler.....	23
1.1.2.1.1.2.3. Şahıs Ekleri ile Yapılan Gönderimler.....	24

1.1.2.1.2. Değiştirim	26
1.1.2.1.3. Eksilti	28
1.1.2.1.3.1. Özne Eksikliği	29
1.1.2.1.3.2. Nesne Eksikliği	31
1.1.2.1.3.3. Yer Tamlayıcısı Eksikliği	33
1.1.2.1.3.4. Yükleme Eksikliği	34
1.1.2.1.3.5. Tamlama Ögelerinin Eksikliği	35
1.1.2.1.4. Bağlama Ögeleri	36
1.1.2.1.4.1. Ekleyici Bağlama Ögeleri	37
1.1.2.1.4.1.1. “Ve” Bağlama Ögesi	37
1.1.2.1.4.1.2. “Hem” Bağlama Ögesi	38
1.1.2.1.4.1.3. “Dağı” Bağlama Ögesi	39
1.1.2.1.4.1.4. “İle” Bağlama Ögesi	40
1.1.2.1.4.1.5. “Ne...Ne” Bağlama Ögesi	40
1.1.2.1.4.2. Ayırıcı Bağlama Ögeleri	40
1.1.2.1.4.2.1. “Yâ, Yâ...Yâ” Bağlama Ögesi	41
1.1.2.1.4.2.2. “Yohsa” Bağlama Ögesi	41
1.1.2.1.4.2.3. “Veyâ, Yâhud, Veyâhud ” Bağlama Ögesi	42
1.1.2.1.4.2.4. “Gerek...Gerek” Bağlama Ögesi	42
1.1.2.1.4.3. Karşıtlık Bildiren Bağlama Ögeleri	42
1.1.2.1.4.3.1. “Ammâ” Bağlama Ögesi	42
1.1.2.1.4.3.2. “İk” Bağlama Ögesi	43
1.1.2.1.4.4. Zaman Bildiren Bağlama Ögeleri	43
1.1.2.1.4.4.1. Öncelik Bildiren Bağlama Ögeleri	44
1.1.2.1.4.4.2. Sonralık Bildiren Bağlama Ögeleri	44
1.1.2.1.4.4.3. Eş Zamanlılık Bildiren Bağlama Ögeleri	45
1.1.2.1.4.4.4. Devamlılık Bildiren Bağlama Ögesi	46
1.1.2.1.4.5. Koşul Bildiren Bağlama Ögeleri	46
1.1.2.1.4.6. Açıklama Bildiren Bağlama Ögeleri	47
1.1.2.1.4.6.1. “Kim/Ki” Bağlama Ögesi	47
1.1.2.1.4.6.2. “Meger” Bağlama Ögesi	48
1.1.2.1.4.7. Sebep-sonuç Bildiren Bağlama Ögeleri	48
1.1.2.1.4.7.1. “Çün, Çünkü, Çün-kim” Bağlama Ögeleri	48
1.1.2.1.4.7.2. “Zirâ” Bağlama Ögesi	49
1.1.2.1.4.7.3. “İçün” Bağlama Ögesi	49

1.1.2.1.4.7.4. “Ol sebebden” Bağlama Ögesi	49
1.1.2.1.4.7.5. “Diyü” Bağlama Ögesi	50
1.1.2.1.4.8. Bağlama Görevinde Kullanılan Zarf-Fiil Biçimbirimi	50
1.1.2.1.4.8.1. -(y) Up Biçimbirimiyle Kurulan Tümceler	51
1.1.2.1.4.8. 2. -iken, -ken Biçimbirimiyle Kurulan Tümceler	52
1.1.2.1.4.8.3. -(y)IncA Biçimbirimiyle Kurulan Tümceler	53
1.1.2.1.4.8.4. -(y)ArAk Biçimbirimiyle Kurulan Tümceler	53
1.1.2.1.4.8.5. -mAdIn Biçimbirimiyle Kurulan Tümceler.....	54
1.1.2.1.5. Soru Zamirleri ve mI- Biçimbiriminin Tümce Bağdaşıklığına Etkisi	54
1.1.2.1.6. İzlek-Haber İlerlemesi.....	57
1.1.2.1.6.1. Basit Çizgi İlerlemesi	57
1.1.2.1.6.2. Yinelenen İzlek ile İlgili İlerleme	58
1.1.2.1.6.3. İzleğin Türemesiyle Oluşan İlerleme.....	59
1.1.2.1.6.4. Haberin İkiye Ayrılmasıyla Oluşan İlerleme	60
1.1.2.1.6.5. İzleksel Bir Sıçrayışla Oluşan İlerleme	61
1.1.2.1.7. Zaman, Görünüş, Kip.....	62
1.1.2.1.7.1. Zaman ve Görünüş.....	62
1.1.2.1.7.1.1. Görülen Geçmiş Zaman Biçimbirimi	63
1.1.2.1.7.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman Biçimbirimi	64
1.1.2.1.7.1.3. Geniş Zaman Biçimbirimi	65
1.1.2.1.7.2. Kip	66
1.1.2.1.7.2.1. Dilek-Koşul Biçimbirimi.....	67
1.1.2.1.7.2.2. İstek Kipi Biçimbirimi.....	68
1.1.2.1.7.2.3. Gereklilik Kipi Biçimbirimi	69
1.1.2.1.7.2.4. Buyrum (Emir) Kipi Biçimbirimi.....	70
1.1.2.1.8. Sözcüksel Bağdaşıklık	72
1.1.2.1.8.1. Tekrar (Yineleme).....	73
1.1.2.1.8.1.1. Aynı Biçimbirimi Tekrarları	73
1.1.2.1.8.1.2. Kelime Tekrarları.....	74
1.1.2.1.8.1.3. Tümce Parçasında İçerik Tekrarı	76
1.1.2.1.8.1.4. Yapı Tekrarları (Paralel Yapılar).....	76
1.1.2.1.8.1.5. Genel Kavram Kullanımı ile Yapılan Tekrarlar.....	77
1.1.2.1.8.1.6. Aynı Olay ve İçeriğin Tekrarı	79
1.1.2.1.8.1.7. Kısmî Tekrarlar.....	80
1.1.2.1.8.2. Aynı Çağrışım Alanından Sözcük Kullanımı.....	81

İçindekiler

1.1.2.1.8.2.1. Eş ve Yakın Anamlı Sözcüklerin Kullanımı	81
1.1.2.1.8.2.2. Ters (Zıt) Anamlı Sözcüklerin Kullanımı	84
1.1.2.1.8.2.3. Aynı Kavram Alanından Sözcüklerin Kullanılması	85
1.2.1.2. Tutarlılık	87
1.2.1.2.1. Özelleştirme Bağlantısı	88
1.2.1.2.2. Sebep-Sonuç Bağlantısı	90
1.2.1.2.3. Amaç-Sonuç Bağlantısı	92
1.2.1.2.4. Koşul Bağlantısı	94
1.2.1.2.5. Karşılaştırma Bağlantısı	95
1.2.1.2.6. Karşıtlık Bağlantısı	96
1.2.1.3. Amaçlılık	98
1.2.1.4. Bilgisellik	99
1.2.1.5. Durumsallık	102
1.2.1.6. Metinlerarasılık	103
1.2.1.7. Kabul Edilebilirlik	104
METİN	107
DİZİN	315
Gramatikal Dizin	315
Özel İsimler Dizini	507
SONUÇ	515
KAYNAKÇA	523
ÖZGEÇMİŞ	526

KAYNAKÇA

- Akçataş, A., Arı, E. (2018). Anlambiliminin Eş Anlamlılık Sorunu. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 2 (2), 126-152.
- Aksan, D. (1999). *Şiir Dili ve Türk Şiir Dili*. Engin Yay.
- Aksan, D. (2000). *Türkiye Türkçesinin Dünü, Bugünü, Yarını*. Bilgi Yay.
- Aksan, D. (2016). *Anlambilim/Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi*. Bilgi Yay.
- Aktulum, K. (2000). *Metinlerarası İlişkiler*. Öteki Yay.
- Altun, M. (2004). Eski Metinlerde Bir Semantik İnceleme. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0 (7), 86-99.
- And, M. (1967). Meddah, Meddahlık, Meddahlar. *Türk Dili*, XVII (195), 236-247.
- Aşkın Balcı, H. (2018). *Metindilbilimin ABC'si*. SAY Yay..
- Ateş, A. (1955). "Türk Halk Hikâyelerinde İbn Sînâ". *Türkiyat Mecmuası*, (XII), 265-275.
- Aydemir, İ. A. (2010). *Türkçede Zaman ve Görünüş Sistemi*. Grafiker Yay..
- Balyemez, S. (2010). *Dede Korkut Hikâyeleri'nin Metin Dil Bilimsel Yapısı*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Banarlı, N. S. (1997). Halk Hikayeleri ve Medhî Derviş Hasan. *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi. C. I-II*. MEB Yay..
- Beaugrande, R. ve Dressler, W. U. (1981). *Introduction to Text Linguistics*. Longman.
- Bulak, Ş. (2017). Türkçede Gereklik İfadesinin Kip Hüviyeti Kazanmadan Önceki Gelişim Süreci. *EKEV Akademi Dergisi*, 0 (72), 337-355.
- Bulut, F. (2018). 'Metinlerarasılık' Kavramının Kuramsal Çerçevesi. *Edebi Eleştiri Dergisi*, 2 (1), 1-19.
- Coşkun, E. (2005). *İlköğretim Öğrencilerinin Öyküleyici Anlatımlarında Bağdaşıklık Tutarlılık ve Metin Elementleri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çiçek, M. (2001). Dil Olgusuna Genel Bir Bakış. *Kur'an ve Dil Dilbilim ve Hermenötik Sempozyumu*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Demir, N., Yılmaz, E. (2006). *Türk Dili El Kitabı*. Grafiker Yay.
- Demirci, K. (2014). *Zamirler-Dilbilimsel Bir Bakış*. Akçağ Yay.
- Dilidüzgün, Ş. (2017). *Metindilbilim ve Türkçe Öğretimi*. Anı Yay.
- Dressler, W.- Beaugrande, R. A. (1981). *Introduction to Text Linguistics*. Longman.
- Durmuş, İ. (2003). Meâni, *TDV İslam Ansiklopedisi* (28), 204-205.
- Ergin, M. (1998). *Türk Dilbilgisi*. Bayrak Yay..
- Guiraud, P. (1975). *Anlambilim La Sémantique* (çev. Berke Vardar). Gelişim Yay..
- Gülsevin, G. (2002). *Eski Türkiye Türkçesinde "İstek Kipi" Üzerine*. İlmî Araştırmalar.
- Gülsevin, G.- Boz, E. (2004). *Eski Anadolu Türkçesi*. Gazi Kitabevi.
- Günay, D. (2007). *Sözcükbilime Giriş*. Multilingual Yay.
- Günay, V. D. (2013). *Söylem Çözümlemesi*. Papatya Yay.
- Halliday, M. A. K. ve Hasan, R. (1976). *Cohesion in English*. Longman.

- Hirik, S. (2020). Türkçede Bağdaşıklık ve Bağdaşıklık Unsurları: Kürk Mantolu Madonna İncelemesi. *Hacı Bektaşî Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(10), 221-238.
- Hjelmslev, L. (1975). Résumé of a Theory of Language. *Travaux du Cercle linguistique de Copenhague, vol. XVI*. Nordisk Sprog- og Kulturforlag.
- İnce, A. (1998). “Medhî'nin Rıdvan Şah Hikâyesi”. *Bir: Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi. Prof. Dr. Kemal Eraslan Armağan Sayısı*, (9-10), 273-308.
- Johanson, L. (2016). *Türkçede Görünüş* (Çev. Nurettin Demir). Grafiker Yay..
- Karaağaç, G. (2013). *Anlam (Anlam Bilimi ve İletişim)*. Kesit Yay..
- Karçığa, S. (2015). *Dede Korkut Kitabı'nın anlam Bilimsel Çözümlemesinde Kavram Alanının Rolü*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kaya, H. (2013). “Derviş Hasan Medhî'nin Bilinmeyen Bir Eseri: Menâkıb-ı Dervîş Hâkî”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (26), 275-297.
- Kıran, Z. ve E. Kıran A. (2013). *Dilbilime Giriş (Dilbilgisinden Dilbilime)*. Seçkin Yay..
- Kocaman, A. (2009). *Söylem Üzerine*. ODTÜ Yay.
- Korkmaz, Z. (2009). *Türkiye Türkçesi Grameri-Şekil Bilgisi*. Türk Dil Kurumu Yay..
- Kristeva, J. (1969). *Séméiotiké. Recherches pour une sémanalyse*.
- Külebi, O. (1990). Türkçede Eksilti Tümceleri. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 7 (1-2) 117-137.
- Leech, G. (1981). *Semantics. The Study of Meaning*, Penguin Books.
- Lyons, J. (1983). *Kuramsal Dilbilime Giriş* (Çev: Ahmet Kocaman). Olgaç Basımevi.
- Nutku, Ö. (1997). *Meddahlık ve Meddah Hikâyeleri*. AKM Yay.
- Ozil, Ş. - Şenöz, C. (1996). “Türkçede “Bu”, “Şu” Sözcükleri”. *X. Dilbilim Kurultayı Bildirileri*, 27-40.
- Özkan E. (2022). *Nehcü'l-Ferâdîs'in Metindilbilimsel Yapısı(I. Bap)*. (Yayımlanmamış Doktora tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Özkan, B.(2004). “Metindilbilimi, Metindilbilimsel Bağdaşıklık ve Haldun Taner'in Onikiye Bir Var” Adlı Öyküsünde Metindilbilimsel Bağdaşıklık Görünümleri”, *Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (1), 167-182.
- Özkan, M. (2000). *Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*. Filiz Kitabevi.
- Parlak, H. (2009). *Kutadgu Bilig'in Metindilbilimsel Yapısı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sarıkaya M. (2008). Türkçede neçe> niçe> neçe “ne kadar?” ve neçe> nice> nece “nasıl?” Gelişmesi. *Turkish Studies*, 548-562.
- Saussure, F. de (1998). *Genel Dilbilim Dersleri* (çev. Berke Vardar). Multilingual Yay..
- Seçkin, P. (2014). Anlama ve Anlatma Sürecinde Kıp ve Kiplik. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 7(7-16).
- Seyhan, N.(200). “*Medhî Divanı (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin) I-II*”. (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şenlik, A. Ş. (2014). Osmanlı Türkçesinin Öncü Bağlaçları Hakkında. *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 4.
- Şenöz, C. A.(2005). *Metindilbilim ve Türkçe*. Multilingual Yay..
- Tiken, K. (2004). *Eski Türkiye Türkçesinde Edatlar, Bağlaçlar, Ünlemler ve Zarf-Fiiller*. Türk Dil Kurumu Yay..

- Tokay, Y. (2017). *Anlambilimi Açısından Kitâb-u Gülîstân Bi't-türkî* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Torusdağ, G., Aydın İ. (2017). *Metindilbilim ve örnek metin çözümlemeleri*. Pegem Akademi Yay..
- Trier, J. (1969). *Kelime Alanları ve Kavram Alanları Üzerine* (Çev. Hüseyin Sesli), Atatürk Üniversitesi Yay..
- Türk V. (2014). *Esrâr-ı Hikmet (İbni Sinâ'nın Maceraları)*. Kesit Yay..
- Türkçe Sözlük (1998). *TDK Yayınları*. Ankara.
- Ullmann, S. (1978). Anlambilimi (Çeviren: Ahmet Kocaman). *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, XXXVIII, 355-363.
- Uzun, S. L. (1995). *Orhon Yazıtlarının Metindilbilimsel Yapısı*. Simurg Yay..
- Üstünova, Kerime (2004). Dilek Kiplerinde Zaman Kavramı. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 635, 678-686.
- Üstünova, K.(2005). "Türkçede Zaman Kavramı ve İşlenişi". *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9, 187-201.
- Van Dijk, T. A. (2010). The Semantics and Pragmatics of Functional Coherence. *Studies in the Pragmatics of Discourse*. De Gruyter Mouton.
- Vardar, B. (1998). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. ABC Kitabevi.
- Venderyes, V. J. (2001). *Dil ve Düşünce* (Çev. Berke Vardar). Multilingual Yay..
- Weisgerber, L. (1968). *Dilbilim Metot Bilgisi* (Çev. Hüseyin Sesli). Atatürk Üniversitesi Basımevi.
- Yaylagül Ö. (2010). *Ebvâb-ı Şifâ Metin Dilbilimsel Bir İnceleme*. KÖKSAY.
- Yıldırım, S.(2008) *Türkçe Derlemlerdeki Artgönderimlerin Tümdengelimli ve Tümevarımlı Yöntemlerle Çözümlemesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Yiğit H.(2021) *Süleyman-nâme-i Kebîr (40. Cilt) Semantik İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkı Basım*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yiğit, H. (2023). Rıdvân Şâh Hikâyesinin Yeni Nüshası Üzerine Değerlendirmeler. *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, (30), s. 281-292.
- İnternet Kaynakları
<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/mehdi-dervis-hasan>
<https://www.isa-sari.com/osmanli-turkcesi-osmanlica-transkripsiyon-alfabesi/>